

European Securities and
Markets Authority

Definitieve richtsnoeren

betreffende de MiFID II/MiFIR-verplichtingen inzake marktgegevens

Inhoud

1. Toepassingsgebied.....	2
2. Verwijzingen naar wetgeving, afkortingen en definities	2
3. Doel	5
4. Nalevings- en rapportageverplichtingen	6
5. Richtsnoeren met betrekking tot de verplichtingen inzake marktgegevens uit MiFID II/MiFIR.....	7
5.1 Inleiding.....	7
5.2 Duidelijk en gemakkelijk toegankelijk marktgegevensbeleid	9
5.3 Verstrekking van marktgegevens op basis van de kosten.....	9
5.4 Verplichting om marktgegevens op niet-discriminerende basis te verstrekken	11
5.5 Per gebruiker bepaalde vergoedingen	12
5.6 Verplichting om gegevens ongebundeld te houden	13
5.7 Transparantieverplichtingen	13
5.8 Verplichting om marktgegevens 15 minuten na publicatie kosteloos beschikbaar te stellen	15
Bijlage I – Standaardisatie van terminologie	18
Bijlage II – Model voor het publiceren van informatie aangaande redelijke commerciële voorwaarden	20
Bijlage III – Concordantietabel	24

1. Toepassingsgebied

Wie?

1. Deze richtsnoeren gelden voor nationale bevoegde autoriteiten (NBA's), handelsplatformen, goedgekeurde publicatieregelingen (APA's), verstrekkers van een consolidated tape (CTP's) en beleggingsondernemingen met systematische interne afhandeling (SI's). Hoofdstuk 5.8 gaat over het verstrekken van vertraagde gegevens en is niet van toepassing op SI's.
2. Zoals bepaald in Verordening (EU) 2019/2175 houdt de Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA) vanaf 2022 toezicht op APA's en CTP's. Vanaf dat moment moeten verwijzingen naar nationale bevoegde autoriteiten worden gelezen als verwijzingen naar nationale bevoegde autoriteiten die toezicht houden op handelsplatformen en SI's en naar nationale bevoegde autoriteiten die toezicht houden op hun nationale APA's en CTP's die zijn vrijgesteld van toezicht door de ESMA. Hoewel de richtsnoeren niet zijn gericht tot de ESMA, gelden ze wel voor APA's en CTP's waarvoor de ESMA vanaf 2022 de verantwoordelijke bevoegde autoriteit is.

Wat?

3. Deze richtsnoeren gelden in verband met artikel 13, artikel 15, lid 1, en artikel 18, lid 8, MiFIR zoals nader gespecificeerd in de artikelen 6 tot en met 11 van Gedelegeerde Verordening 2017/567, en met artikel 64, leden 1 en 2, en artikel 65, leden 1 en 2, MiFID II¹ zoals nader gespecificeerd in de artikelen 84 tot en met 89 van Gedelegeerde Verordening 2017/565. Deze richtsnoeren zijn van toepassing op marktgegevens die door handelsplatformen, SI's, APA's en CTP's openbaar moeten worden gemaakt in het kader van de regeling voor pre-trade en post-trade transparantie.

Wanneer?

4. Deze richtsnoeren gelden met ingang van 1 januari 2022.
5. Deze richtsnoeren zijn niet van toepassing op nationale bevoegde autoriteiten die niet langer verantwoordelijk zijn voor het toezicht op APA's en CTP's vanaf de dag na de datum waarop de ESMA het toezicht daarop heeft overgenomen.

2. Verwijzingen naar wetgeving, afkortingen en definities

Wetgeving waarnaar wordt verwezen

ESMA-verordening	Verordening (EU) nr. 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese
------------------	---

¹ Vanaf 1 januari 2022 moeten verwijzingen naar deze bepalingen worden gelezen als verwijzingen naar de nieuwe MiFIR-bepalingen in Verordening (EU) 2019/2175, zoals verder aangevuld door relevante rechtshandelingen op niveau 2. Zie ook de concordantietabel in bijlage III.

Autoriteit voor effecten en markten), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/77/EG van de Commissie²

Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/567	Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/567 van de Commissie van 18 mei 2016 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 600/2014 van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot definities, transparantie, portefeuillecompressie en toezichtmaatregelen voor productinterventie en voor posities ³
Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565	Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 van de Commissie van 25 april 2016 houdende aanvulling van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de door beleggingsondernemingen in acht te nemen organisatorische eisen en voorwaarden voor de bedrijfsuitoefening en wat betreft de definitie van begrippen voor de toepassing van genoemde richtlijn ⁴
MiFID II	Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten en tot wijziging van Richtlijn 2002/92/EG en Richtlijn 2011/61/EU ⁵
MiFIR	Verordening (EU) nr. 600/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten in financiële instrumenten en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 ⁶
RTS 1	Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/587 van de Commissie van 14 juli 2016 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 600/2014 van het Europees Parlement en de Raad betreffende markten in financiële instrumenten met technische reguleringsnormen inzake transparantievereisten voor handelsplatformen en beleggingsondernemingen met betrekking tot aandelen, representatieve certificaten, beursverhandelde fondsen, certificaten en andere soortgelijke financiële instrumenten en inzake de verplichting tot uitvoering van transacties in bepaalde aandelen op een handelsplatform of door een beleggingsonderneming met systematische interne afhandeling ⁷

² PB L 331 van 15.12.2010, blz. 84.

³ PB L 87 van 31.3.2017, blz. 90.

⁴ PB L 87 van 31.3.2017, blz. 1.

⁵ PB L 173 van 12.6.2014, blz. 349.

⁶ PB L 173 van 12.6.2014, blz. 84.

⁷ PB L 87 van 31.3.2017, blz. 387.

RTS 2 Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/583 van de Commissie van 14 juli 2016 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 600/2014 van het Europees Parlement en de Raad betreffende markten in financiële instrumenten wat betreft technische reguleringsnormen inzake transparantievereisten voor handelsplatforms en beleggingsondernemingen ten aanzien van obligaties, gestructureerde financiële producten, emissierechten en derivaten⁸

Verordening (EU) 2019/2175 Verordening (EU) 2019/2175 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2019 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1093/2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Bankautoriteit), Verordening (EU) nr. 1094/2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen), Verordening (EU) nr. 1095/2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten), Verordening (EU) nr. 600/2014 betreffende markten in financiële instrumenten, Verordening (EU) 2016/1011 betreffende indices die worden gebruikt als benchmarks voor financiële instrumenten en financiële overeenkomsten of om de prestatie van beleggingsfondsen te meten, en Verordening (EU) 2015/847 betreffende bij geldovermakingen te voegen informatie⁹

Afkortingen

APA	goedgekeurde publicatieregeling
CTP	verstrekker van een consolidated tape
ESMA	Europese Autoriteit voor effecten en markten
RCV	redelijke commerciële voorwaarden
NBA's	nationale bevoegde autoriteiten
EU	Europese Unie
SI	beleggingsonderneming met systematische interne afhandeling

⁸ PB L 87 van 31.3.2017, blz. 229.

⁹ PB L 334 van 27.12.2019, blz. 1.

Definities

De definities uit MiFID II en MiFIR zijn van toepassing.

<i>aanbieder marktgegevens</i>	<i>van</i> een handelsplatform zoals gedefinieerd in artikel 4, lid 1, punt 24, MiFID II, een goedgekeurde publicatieregeling (APA) zoals gedefinieerd in artikel 4, lid 1, punt 52, MiFID II, een verstrekker van een consolidated tape zoals gedefinieerd in artikel 4, lid 1, punt 53, MiFID II of een beleggingsonderneming met systematische interne afhandeling zoals gedefinieerd in artikel 4, lid 1, punt 20, MiFID II
<i>licentieovereenkomst voor marktgegevens</i>	een overeenkomst tussen de aanbieder van marktgegevens en de cliënt inzake de licentieverlening voor marktgegevens, waarin is vastgelegd welke informatie en prijzen in het kader van het marktgegevensbeleid bekend worden gemaakt
<i>marktgegevens</i>	de gegevens die handelsplatformen, SI's, APA's en CTP's openbaar moeten maken in het kader van de regeling voor pre-trade en post-trade transparantie. Derhalve omvatten marktgegevens de in bijlage I van RTS 1 en bijlage I en bijlage II van RTS 2 bedoelde gegevens
<i>marktgegevensbeleid</i>	een of meer documenten van de aanbieder van marktgegevens die relevante informatie bevatten over het verstrekken van marktgegevens, met inbegrip van een prijslijst voor de vergoedingen voor marktgegevens en indirecte diensten voor de toegang tot en het gebruik van marktgegevens, en de belangrijkste voorwaarden van de licentieovereenkomst voor marktgegevens
<i>vertraagde gegevens</i>	marktgegevens die 15 minuten na publicatie beschikbaar worden gesteld

3. Doel

6. Deze richtsnoeren zijn gebaseerd op artikel 16, lid 1, van de ESMA-verordening. Deze richtsnoeren hebben ten doel consistente, efficiënte en effectieve toezichtpraktijken binnen het Europees Stelsel voor financieel toezicht (ESFS) in te voeren en de gemeenschappelijke, uniforme en consistente toepassing van artikel 13, artikel 15, lid 1, en artikel 18, lid 8, MiFIR en artikel 64, lid 1, en artikel 65, leden 1 en 2, MiFID II te verzekeren.
7. Met deze richtsnoeren wordt ernaar gestreefd financiëlemarktdeelnemers een uniforme interpretatie aan de hand te doen van de verplichting om marktgegevens tegen redelijke commerciële voorwaarden te verstrekken, met inbegrip van de openbaarmakingsverplichtingen en de verplichting om de marktgegevens 15 minuten

na publicatie (vertraagde gegevens) kosteloos beschikbaar te stellen. Verder wordt met deze richtsnoeren getracht te waarborgen dat nationale bevoegde autoriteiten uitgaan van een uniforme interpretatie en consistente toezichtpraktijken ontwikkelen bij de beoordeling van de volledigheid, begrijpelijkheid en consistentie van de bepalingen inzake redelijke commerciële voorwaarden en vertraagde gegevens.

4. Nalevings- en rapportageverplichtingen

Status van de richtsnoeren

8. Volgens artikel 16, lid 3, van de ESMA-verordening moeten de bevoegde nationale autoriteiten en financiëlemarktdeelnemers zich tot het uiterste inspannen om aan deze richtsnoeren te voldoen.
9. Bevoegde autoriteiten voor wie deze richtsnoeren met inachtneming van hoofdstuk 1, punt 2 gelden, leven deze na door ze voor zover van toepassing op te nemen in hun nationale wettelijke en/of toezichtkaders, ook wanneer bepaalde richtsnoeren in de eerste plaats gericht zijn tot financiëlemarktdeelnemers. In dit geval moeten de nationale bevoegde autoriteiten er door middel van hun toezicht voor zorgen dat financiëlemarktdeelnemers de richtsnoeren naleven.

Rapportagevereisten

10. Binnen twee maanden na de datum van bekendmaking van de richtsnoeren op de ESMA-website in alle officiële talen van de EU, moeten de nationale bevoegde autoriteiten waarvoor deze richtsnoeren gelden de ESMA ervan in kennis stellen of zij i) voldoen, ii) niet voldoen, maar voornemens zijn te voldoen, of iii) niet voldoen en niet voornemens zijn te voldoen aan de richtsnoeren.
11. In geval van niet-naleving moeten de nationale bevoegde autoriteiten de ESMA ook binnen twee maanden na de datum van bekendmaking van de richtsnoeren op de ESMA-website in alle officiële talen van de EU in kennis stellen van de redenen waarom zij niet aan de richtsnoeren voldoen.
12. Een model voor de kennisgevingen is beschikbaar op de ESMA-website. Zodra het model is ingevuld, wordt het toegezonden aan de ESMA.
13. Financiëlemarktdeelnemers zijn niet verplicht om te melden of zij aan deze richtsnoeren voldoen.

5. Richtsnoeren met betrekking tot de verplichtingen inzake marktgegevens uit MiFID II/MiFIR

5.1 Inleiding

14. Artikel 13, artikel 15, lid 1, en artikel 18, lid 8, MiFIR en artikel 64, lid 1, en artikel 65, leden 1 en 2, MiFID II bevatten verplichtingen voor handelsplatformen, APA's en CTP's en SI's ("aanbieders van marktgegevens") voor het verstrekken van marktgegevens tegen redelijke commerciële voorwaarden en voor het waarborgen van niet-discriminerende toegang tot die informatie. In de artikelen 6 t/m 11 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/567 en de artikelen 84 t/m 89 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 worden deze verplichtingen nader gespecificeerd.
15. In de verplichtingen van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/567 en Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 wordt het beginsel van het verstrekken van marktgegevens op basis van de kosten van het voortbrengen en verspreiden ervan uiteengezet en worden aanbieders van marktgegevens ertoe verplicht een aantal openbaarmakingsverplichtingen na te leven die erop zijn gericht gebruikers van marktgegevens in staat te stellen inzicht te verkrijgen in hoe de prijs van marktgegevens is vastgesteld, aangeboden marktgegevens te vergelijken en ten slotte te beoordelen of marktgegevens tegen redelijke commerciële voorwaarden worden verstrekt.
16. Op grond van artikel 13, lid 1, MiFIR zijn handelsplatformen verplicht gegevens 15 minuten na publicatie beschikbaar te stellen (vertraagde gegevens). Artikel 64, lid 1, en artikel 65, leden 1 en 2, MiFID II bevatten dezelfde verplichting voor APA's en CTP's.
17. Volgens artikel 84, lid 2, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 en artikel 6, lid 2, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/567 gelden verschillende vereisten en transparantieplichtingen niet voor aanbieders van marktgegevens die kosteloos marktgegevens beschikbaar stellen.
18. Sommige bepalingen inzake marktgegevens uit deze verordeningen zijn echter ook van toepassing op aanbieders van marktgegevens die kosteloos marktgegevens beschikbaar stellen; met name de verplichting om marktgegevens voor alle cliënten onder dezelfde voorwaarden beschikbaar te stellen, de verplichting om aanpasbare capaciteit te hebben om te waarborgen dat cliënten te allen tijde op niet-discriminerende basis tijdig toegang tot marktgegevens kunnen verkrijgen en de verplichting om marktgegevens los van andere gegevens aan te bieden gelden voor al deze aanbieders van marktgegevens. Derhalve gelden richtsnoer 4, 6 en 11 voor al deze aanbieders van marktgegevens.
19. Als aanbieders van marktgegevens kosteloos marktgegevens verstrekken, mogen zij geen kosten in rekening brengen voor indirecte diensten die nodig zijn om hier toegang toe te verkrijgen.

20. Om te waarborgen dat de doelstellingen van de verplichtingen inzake marktgegevens worden behaald, worden de verwachtingen van de ESMA over hoe aanbieders van marktgegevens aan de bepalingen over marktgegevens moeten voldoen in deze richtsnoeren verder uiteengezet. In de richtsnoeren wordt in het bijzonder verder ingegaan op de verplichting om marktgegevens op basis van de kosten te verstrekken, de verplichting om marktgegevens op niet-discriminerende basis te verstrekken, over de openbaarmakingsverplichtingen en over de verplichting om vertraagde gegevens kosteloos te verstrekken.
21. Hoewel de wettelijke vereisten voor handelsplatformen (gereguleerde markten, multilaterale handelsfaciliteiten en georganiseerde handelsfaciliteiten), APA's, CTP's en SI's dezelfde benadering bevatten, is het van belang om te benadrukken dat de reikwijdte van de verplichtingen voor marktgegevens voor deze vier soorten entiteiten verschilt. Handelsplatformen moeten bijvoorbeeld tegen redelijke commerciële voorwaarden pre-trade en post-trade marktgegevens verstrekken, terwijl SI's dit alleen voor pre-trade marktgegevens hoeven te doen en APA's en CTP's alleen voor post-trade marktgegevens. Bovendien gelden de voorschriften aangaande vertraagde gegevens niet voor SI's. Dientengevolge gelden niet alle verplichtingen in dezelfde mate voor alle entiteiten. Waar dit relevant is, is dit in de richtsnoeren benadrukt.
22. De ESMA erkent dat het bij het specificeren van de verwachtingen wat betreft het verstrekken van marktgegevens van belang is om rekening te houden met de verschillen in de aard, schaal en complexiteit van de aanbieders van marktgegevens. In overeenstemming met artikel 1, lid 5, en artikel 8, lid 3, van de ESMA-verordening heeft de ESMA bij het opstellen van deze richtsnoeren het evenredigheidsbeginsel in acht genomen. Gezien de verschillende exploitatiemodellen en kostenstructuren van aanbieders van marktgegevens worden de kostenberekingsmethoden in deze richtsnoeren bijvoorbeeld niet geharmoniseerd, maar worden aanbieders van marktgegevens ertoe verplicht te beschikken over een duidelijke en gedocumenteerde methode voor het vaststellen van de prijs van marktgegevens. Om te voorkomen dat de operationele en administratieve last voor aanbieders van marktgegevens die een op een continue veiling en een orderboek gebaseerd handelssysteem hanteren bij de openbaarmaking van vertraagde pre-trade gegevens te groot wordt en gezien de beperkte toegevoegde waarde van gebruikers van een zeer gedetailleerde pre-trade gegevens, wordt in deze richtsnoeren op vergelijkbare wijze uiteengezet dat voor dergelijke systemen aan de verplichting om vertraagde pre-trade gegevens te verstrekken wordt voldaan als uitsluitend toegang wordt verleend aan de beste bied- en laatprijs.
23. De richtsnoeren beginnen met de voorschriften voor redelijke commerciële voorwaarden en niet-discriminerende toegang (hoofdstuk 5.2-5.7) en volgen de structuur van de gedelegeerde handelingen waarin de voorschriften voor redelijke commerciële voorwaarden nader worden gespecificeerd. In hoofdstuk 5.8 wordt het verstrekken van de vertraagde gegevens behandeld.

5.2 Duidelijk en gemakkelijk toegankelijk marktgegevensbeleid

Richtsnoer 1 verduidelijkt artikel 13 MiFIR, artikel 64, lid 1, en artikel 65, leden 1 en 2, MiFID II, zoals nader gespecificeerd in de artikelen 84 t/m 89 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 van de Commissie en in de artikelen 6 t/m 11 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/567.

Richtsnoer 1: Aanbieders van marktgegevens dienen hun marktgegevensbeleid in een gemakkelijk toegankelijke en gebruiksvriendelijke vorm op hun website te publiceren. Indien het marktgegevensbeleid uit meer dan een document bestaat, moeten aanbieders van marktgegevens dit duidelijk aangeven en alle documenten van het marktgegevensbeleid op één locatie op hun website toegankelijk maken.

Het marktgegevensbeleid moet in duidelijke en ondubbelzinnige formuleringen alle relevante informatie over marktgegevens bevatten, met inbegrip van de prijslijst voor het aanbod aan marktgegevens en eventuele indirecte diensten die nodig zijn voor het inzien en gebruiken van het aanbod aan marktgegevens, zodat cliënten inzicht hebben in de vergoedingen en de voorwaarden die hierop van toepassing zijn. Aanbieders van marktgegevens moeten, waar nodig, altijd in staat zijn om hun marktgegevensbeleid nader toe te lichten.

5.3 Verstrekking van marktgegevens op basis van de kosten

De richtsnoeren 2 en 3 verduidelijken artikel 85 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 en artikel 7 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/567.

Richtsnoer 2: Aanbieders van marktgegevens dienen te beschikken over duidelijke en gedocumenteerde kostenberekingsmethoden voor het vaststellen van de prijs van marktgegevens. Deze methoden moeten zowel van toepassing zijn op het directe aanbod aan marktgegevens (d.w.z. vergoedingen voor marktgegevens) als op indirecte diensten die nodig zijn om toegang te verkrijgen tot het aanbod aan marktgegevens, zoals verbindingskosten of de software of hardware die nodig is om de marktgegevens te gebruiken en in te zien. Deze methoden moeten regelmatig (bijvoorbeeld jaarlijks) worden herzien. Het kan zijn dat aanbieders van marktgegevens hun methoden in de loop der tijd moeten aanpassen en veranderingen in de marginale kosten moeten verantwoorden. Als een aanbieder van marktgegevens bijvoorbeeld een deel van investeringen in de IT-infrastructuur toewijst aan de kosten van het voortbrengen en verspreiden van marktgegevens, wordt van hem verwacht dat hij bij het toewijzen van deze kosten rekening houdt met de afschrijving van de investeringen.

Aanbieders van marktgegevens dienen in hun methoden toe te lichten of er een marge is opgenomen en hoe die marge is bepaald.

Uit de kostenberekingsmethode moet blijken hoe de prijs voor marktgegevens is gebaseerd op de kosten van het voortbrengen en verspreiden van marktgegevens. Hiervoor moet in elke methode ook worden vastgesteld welke kosten uitsluitend zijn toe te schrijven aan het voortbrengen en verspreiden van marktgegevens (d.w.z. directe kosten) en welke kosten met andere diensten worden gedeeld, zoals gemeenschappelijke kosten. Waar dit relevant is, moet ook nader onderscheid worden gemaakt tussen variabele kosten en vaste kosten.

Directe kosten moeten worden geïnterpreteerd als kosten die uitsluitend zijn toe te schrijven aan het voortbrengen en verspreiden van marktgegevens, zoals speciaal personeel dat aan het voortbrengen en/of verspreiden van marktgegevens werkt of de kosten voor het uitvoeren van audits. Gemeenschappelijke kosten moeten worden geïnterpreteerd als kosten die ontstaan als de verwerking van één inputmiddel tegelijkertijd resulteert in twee of meer verschillende producten, bijvoorbeeld de uitvoering van transacties en het voortbrengen en verspreiden van marktgegevens.

Kosten die met andere diensten worden gedeeld, moeten worden verdeeld op basis van gepaste verdeelsleutels. Variabele kosten zijn de kosten die zijn gemaakt voor het voortbrengen en verspreiden van een aanvullende eenheid marktgegevens en vaste kosten zijn de kosten die niet veranderen op basis van de hoeveelheid voortgebrachte en verspreide marktgegevens.

Om te waarborgen dat de toewijzing van kosten voor het voortbrengen en verspreiden van marktgegevens overeenstemt met de werkelijke kosten van het voortbrengen en verspreiden van marktgegevens, en uiteindelijk met de vergoedingen die aan cliënten in rekening worden gebracht, moet in de methoden worden gemotiveerd waarom kosten zijn opgenomen in de vergoedingen voor marktgegevens en het bijzonder waarom de toewijzingsprincipes en sleutels voor kosten die worden gedeeld met andere diensten gepast zijn. Voor de toewijzingskosten die met andere diensten worden gedeeld, zoals gemeenschappelijke kosten, moeten aanbieders van marktgegevens in principe bijvoorbeeld niet de inkomsten gebruiken die door de verschillende diensten en activiteiten van een onderneming zijn gegenereerd, omdat dit in strijd is met de verplichting om vergoedingen voor marktgegevens (d.w.z. inkomsten uit de handel in marktgegevens) vast te stellen op basis van de kosten van het voortbrengen en verspreiden van marktgegevens.

Bovendien is het niet waarschijnlijk dat elke aanbieder van marktgegevens gemeenschappelijke kosten heeft. Zo is de activiteit onder vergunning van APA's en CTP's beperkt tot het verzamelen en verspreiden van marktgegevens (en in het geval van CTP's tot het samenvoegen van de gegevens) en leidt deze niet automatisch tot het voortbrengen van een tweede product. Dientengevolge worden er geen gemeenschappelijke kosten gemaakt.

Richtsnoer 3: Aanbieders van marktgegevens mogen uitsluitend boetebedingen toepassen met inachtneming van het principe van prijzen tegen redelijke commerciële voorwaarden. Zij mogen in het bijzonder geen niet-gemotiveerde of te zware te bedingen opleggen.

Om te waarborgen dat boetes gerechtvaardigd zijn, mogen aanbieders van marktgegevens uitsluitend boetes opleggen indien is aangetoond dat er inbreuk is gepleegd op de licentieovereenkomst voor marktgegevens, bijvoorbeeld als gevolg van een audit waarin is vastgesteld dat cliënten zich niet aan de voorwaarden van de licentieovereenkomst voor marktgegevens hebben gehouden.

De hoogte van de boetes indien de voorwaarden van de licentieovereenkomst voor marktgegevens niet worden nageleefd, moet doorgaans worden gebaseerd op het innen van de inkomsten die gegenereerd zouden zijn als de licentieovereenkomst nageleefd zou zijn.

Als de cliënt de voorwaarden van de licentieovereenkomst niet heeft nageleefd of niet in staat is aan te tonen dat hij dit heeft gedaan, mogen er geen te zware praktijken worden toegepast

die leiden tot het genereren van meer inkomsten. Voorbeelden van dergelijke praktijken zijn het in rekening brengen van buitensporige rente of uitgebreide retroactiviteit.

Bovendien dienen aanbieders van marktgegevens ervoor te zorgen dat er geen onnodige kosten voor gebruikers van gegevens worden gecreëerd door auditprocedures, bijvoorbeeld door de reikwijdte van de audit uitgebreider te maken dan strikt noodzakelijk is om de inbreuken op licentieovereenkomsten voor marktgegevens op te sporen.

Om de informatie te vergaren die nodig is om mogelijke inbreuken op licentieovereenkomsten voor marktgegevens te beoordelen, mogen aanbieders van marktgegevens cliënten uitsluitend voor dit doel vragen om informatie te verstrekken over het gebruik van de gegevens.

5.4 Verplichting om marktgegevens op niet-discriminerende basis te verstrekken

De richtsnoeren 4 t/m 7 verduidelijken artikel 86 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 en artikel 8 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/567.

Richtsnoer 4: Aanbieders van marktgegevens dienen in hun marktgegevensbeleid de categorieën cliënten te beschrijven en aan te geven hoe het gebruik van gegevens in aanmerking wordt genomen voor de onderverdeling in categorieën cliënten. De volgende criteria moeten worden gebruikt:

- (i) gebaseerd op feiten, eenvoudig te controleren en algemeen genoeg om betrekking te hebben op meer dan een cliënt;
- (ii) zodanig toegelicht dat cliënten begrijpen bij welke categorie zij horen.

Aanbieders van marktgegevens dienen in hun marktgegevensbeleid de geldende vergoedingen en voorwaarden voor elk gebruik toe te lichten. Zij dienen eventuele verschillen in vergoedingen en voorwaarden voor elke categorie cliënten te motiveren.

Bovendien dienen aanbieders van marktgegevens objectieve redenen aan te geven voor eventuele wijzigingen in hun marktgegevensbeleid die leiden tot een wijziging in de classificatie van cliënten.

Richtsnoer 5: Naast de beschrijving van de verschillende categorieën cliënten dienen aanbieders van marktgegevens in hun marktgegevensbeleid toe te lichten hoe vergoedingen worden toegepast als een cliënt mogelijk tot meer dan één categorie cliënten behoort, bijvoorbeeld als hij op verschillende manieren tegelijk gebruikmaakt van de gegevens. In een dergelijk geval mogen aanbieders van marktgegevens het verstrekken van gegevens slechts één keer in rekening brengen door slechts één categorie cliënten toe te passen. Indien de cliënten op meerdere, zeer uiteenlopende manieren gebruikmaken van de gegevens, mogen aanbieders van marktgegevens bij wijze van uitzondering een evenredige verhoging toevoegen aan de desbetreffende vergoeding.

Aanbieders van marktgegevens dienen in hun marktgegevensbeleid duidelijk aan te geven hoe hoog de verhoging is en wanneer deze wordt toegepast, en toe te lichten hoe deze verhoging voldoet aan het principe dat de prijs van de marktgegevens is gebaseerd op de

kosten van het voortbrengen en verspreiden van gegevens, met inbegrip van een redelijke marge.

Richtsnoer 6: Aanbieders van marktgegevens dienen cliënten die binnen dezelfde categorie vallen dezelfde mogelijkheden met betrekking tot technische voorzieningen te bieden. Zij moeten ervoor zorgen dat technische voorzieningen, waaronder latentie en connectiviteit, niet discrimineren en geen oneerlijk voordeel veroorzaken. Aanbieders van marktgegevens moeten eventuele verschillen in de toegepaste definitieve oplossing op basis van geldige technische beperkingen motiveren.

Richtsnoer 7: Als aanbieders van marktgegevens een kortingsbeleid bekendmaken, dienen zij een duidelijke beschrijving te geven van het toepassingsgebied van de korting, de bepalingen van de toepassing en de voorwaarden voor de toepassing (bijvoorbeeld de duur van de korting).

De voorwaarden voor de toepassing van korting zijn als volgt:

- (i) gebaseerd op feiten, eenvoudig te controleren en algemeen genoeg om betrekking te hebben op meer dan een cliënt;
- (ii) zodanig toegelicht dat cliënten begrijpen of en wanneer zij korting krijgen.

Overeenkomstig het principe dat marktgegevens op niet-discriminerende basis moeten worden verstrekt, mag de toepassing van een korting niet worden gebruikt om meer categorieën cliënten of soorten gegevensgebruik te creëren. Gezien de verplichting om gegevens ongebundeld beschikbaar te stellen, mag de korting voor gebundelde diensten bovendien niet hoger zijn dan de prijs van een afzonderlijk aangeboden dienst. (Zie ook richtsnoer 11)

5.5 Per gebruiker bepaalde vergoedingen

De richtsnoeren 8 t/m 10 verduidelijken artikel 87 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 en artikel 9 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/567.

Richtsnoer 8: De vergoeding per gebruiker dient te worden opgevat als een model voor het in rekening brengen van vergoedingen voor displaygegevens waarmee cliënten meervoudige facturatie kunnen voorkomen indien marktgegevens via meerdere gegevensaanbieders of inschrijvingen zijn verkregen. Aanbieders van marktgegevens dienen voor displaygegevens gebruik te maken van de rekeneenheid van de actieve gebruiker, teneinde cliënten in staat te stellen te betalen op basis van het aantal actieve gebruikers die de gegevens inzien, in plaats van per apparaat of gegevensproduct.

Richtsnoer 9: Aanbieders van marktgegevens dienen ervoor te zorgen dat in de voorwaarden om in aanmerking te kunnen komen voor de vergoeding per gebruiker uitsluitend wordt vereist wat nodig is om deze vergoeding per gebruiker mogelijk te maken. De voorwaarden om in aanmerking toe komen, moeten inhouden dat i) de cliënt in staat is het aantal actieve gebruikers dat binnen de organisatie toegang tot de gegevens heeft vast te stellen en dat ii) de cliënt het aantal actieve gebruikers meldt aan de aanbieder van marktgegevens. Aanbieders van marktgegevens kunnen bovendien vooraf een eerste controle uitvoeren om het aantal gebruikers te valideren en/of te controleren of de cliënt in aanmerking komt.

Richtsnoer 10: Indien aanbieders van marktgegevens van mening zijn dat de vergoeding per gebruiker niet in verhouding staat tot de kosten van het beschikbaar stellen van de marktgegevens en zij niet in staat zijn deze aan te bieden, dienen zij dit te motiveren door duidelijk aan te geven welke specifieke kenmerken van hun bedrijfsmodel ervoor zorgen dat de vergoeding per gebruiker niet in verhouding staat en waarom het hierdoor onhaalbaar is om het model in te voeren. Indien de belemmeringen buitensporige administratieve kosten omvatten, moeten aanbieders van marktgegevens in hun verklaring over de onevenredigheid een grove inschatting en voorlopige indicatie opnemen van de kosten die zijn voorzien voor het invoeren van de vergoeding per gebruiker.

5.6 Verplichting om gegevens ongebundeld te houden

Richtsnoer 11 verduidelijkt artikel 88 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 en artikel 10 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/567.

Richtsnoer 11: Aanbieders van marktgegevens dienen cliënten altijd in kennis te stellen van het feit dat marktgegevens afzonderlijk van aanvullende diensten kunnen worden gekocht (“ontbundeling van gegevens”). Onder dergelijke aanvullende diensten vallen het verstrekken van andere gegevens dan die inzake pre-trade en post-trade transparantie (bijvoorbeeld ESG-gegevens of gegevensanalyse). Aanbieders van marktgegevens mogen het kopen van marktgegevens niet afhankelijk stellen van aanvullende diensten.

De prijzen voor gebundelde en ongebundelde gegevens moeten duidelijk worden vermeld in het marktgegevensbeleid.

5.7 Transparantieverplichtingen

De richtsnoeren 12 t/m 16 verduidelijken artikel 89 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 en artikel 11 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/567.

Gestandaardiseerde belangrijkste terminologie

Richtsnoer 12: Aanbieders van marktgegevens dienen de terminologie uit bijlage I van de richtsnoeren over te nemen in hun marktgegevensbeleid en in hun prijslijst. Indien aanbieders van marktgegevens andere termen gebruiken, moeten zij hiervan in het marktgegevensbeleid of in de prijslijst een duidelijke definitie geven.

Gestandaardiseerde rekeneenheid

Richtsnoer 13: Om het mogelijk te maken om prijzen te vergelijken, dienen aanbieders van marktgegevens de prijs van displaygegevens per aantal actieve gebruikers weer te geven in hun marktgegevensbeleid en in het model.

Aanbieders van marktgegevens moeten de cliënt altijd de mogelijkheid bieden om de toegang tot displaygegevens door het aantal actieve gebruikers te meten. Bovendien kunnen zij in hun marktgegevensbeleid een alternatieve rekeneenheid voor displaygegevens opnemen (bijvoorbeeld het aantal displaytoepassingen dat aan de cliënt is verleend voor de toegang tot gegevens als desktopapplicaties, mobiele apparaten of wallboards). In dat geval moeten ze in hun marktgegevensbeleid toelichten hoe de vergoedingen worden toegepast met een andere

rekeneenheid dan het aantal actieve gebruikers en onder welke omstandigheden deze optie beschikbaar is. Aanbieders van marktgegevens moeten cliënten altijd in staat stellen om vrijelijk te kiezen aan welke rekeneenheid zij de voorkeur geven.

Bovendien dienen aanbieders van marktgegevens in hun marktgegevensbeleid duidelijk aan te geven wat de rekeneenheid voor non-displaygegevens is, hoe deze wordt toegepast en waarom de gekozen methode het meest geschikt wordt geacht voor het verstrekken van non-displaygegevens aan cliënten met het oog op het gebruikte systeem voor gegevensdistributie (bijvoorbeeld apparaten, servers, IT of cloudtoepassingen). De rekeneenheid die een aanbieder van marktgegevens gebruikt voor non-displaygegevens moet uniek zijn, wat betekent dat er geen rekeneenheden gecombineerd kunnen worden voor het berekenen van de omvang van de toegang.

Gestandaardiseerde publicatievorm

Richtsnoer 14: Aanbieders van marktgegevens dienen de informatie uit artikel 89 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 en artikel 11 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/567 te publiceren met gebruikmaking van het model uit bijlage II.

Aanbieders van marktgegevens moeten de informatie wat betreft gedetailleerdheid op consistente wijze verstrekken, zodat cliënten het aanbod op basis van deze bekendmaking kunnen vergelijken (bijvoorbeeld per activaklasse en op jaarbasis). Indien van toepassing moet de informatie afzonderlijk worden verstrekt voor pre-trade en post-trade gegevens.

Aanvullende informatie die buiten de reikwijdte van de transparantieplichting valt, moet niet in het model worden verstrekt. Aanbieders van marktgegevens dienen echter te waarborgen dat cliënten gemakkelijk toegang tot de aanvullende informatie hebben (bijvoorbeeld door het opnemen van een verwijzing naar de relevante publicatie met informatie en een motivering voor aanvullende criteria die worden gebruikt om het gegevensproduct en licenties te onderscheiden of categorieën cliënten onder te verdelen zoals aangegeven in de richtsnoeren 4 t/m 7).

Informatie over de kosten

Richtsnoer 15: Om te voldoen aan artikel 11, lid 2, onder e), van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/567 of artikel 89, lid 2, onder e), van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565, dienen aanbieders van marktgegevens door gebruikmaking van het model uit bijlage II een samenvatting te publiceren van de wijze waarop de prijs is vastgesteld, evenals een gedetailleerdere toelichting van de gehanteerde kostenberekeningsmethode.

De toelichting moet onder andere een overzicht bevatten van alle kostensoorten die zijn opgenomen in de vergoedingen voor marktgegevens, met voorbeelden van die kosten, en de toewijzingsprincipes en verdeelsleutels voor gemeenschappelijke kosten of andere kosten die met andere diensten worden gedeeld. Aanbieders van marktgegevens dienen bekend te maken of zij een marge opnemen in de vergoedingen voor marktgegevens en toe te lichten op welke wijze wordt gewaarborgd dat de marges redelijk zijn.

Aanbieders van marktgegevens hoeven de werkelijke kosten voor het voortbrengen of verspreiden van marktgegevens of de werkelijke hoogte van de marge niet openbaar te maken, maar uit de toelichting over de kosten en marges moeten gebruikers kunnen opmaken hoe de prijs voor marktgegevens is vastgesteld en op basis hiervan moeten zij de methoden van verschillende aanbieders van marktgegevens kunnen vergelijken.

Auditprocedures

Richtsnoer 16: Aanbieders van marktgegevens dienen in de licentieovereenkomst voor marktgegevens alle voorwaarden van hun auditprocedures weer te geven (frequentie, terugkijkperiode, opzegtermijn, vertrouwelijkheid van gegevens enz.). In de licentieovereenkomst voor marktgegevens moet uitdrukkelijk worden aangegeven of de vergoedingen voor marktgegevens met terugwerkende kracht kunnen worden toegepast. Hierin moet duidelijk worden uitgelegd hoe cliënten zich moeten voorbereiden op een audit (welke informatie moet worden opgeslagen en gedurende welke periode enz.). Bij het uitvoeren van audits moet de noodzaak van samenwerking tussen aanbieders van marktgegevens en gebruikers altijd in gedachten worden gehouden.

5.8 Verplichting om marktgegevens 15 minuten na publicatie kosteloos beschikbaar te stellen

De richtsnoeren 17 t/m 19 verduidelijken de artikelen 64 en 65 MiFID II en artikel 13 MiFIR.

Toegang tot gegevens en inhoud van de gegevens

Richtsnoer 17: Aan alle cliënten, met inbegrip van professionele cliënten, moet kosteloos toegang tot verstraagde gegevens worden verleend. Aanbieders van marktgegevens kunnen een eenvoudige registratie verlangen om te monitoren wie toegang heeft tot de verstraagde gegevens, mits de gegevens voor elke gebruiker gemakkelijk toegankelijk blijven.

De publicatie van verstraagde gegevens moet alle handelssystemen omvatten die door de handelsplatformen worden geëxploiteerd. De post-trade gegevens moeten alle relevante velden voor de post-trade transparantie omvatten, met inbegrip van markeringen die zijn gespecificeerd in RTS 1 en 2. Gezien de operationele uitdagingen die voortkomen uit grote hoeveelheden pre-trade gegevens enerzijds en de verplichtingen van gegevensgebruikers anderzijds, wordt het voor verstraagde pre-trade gegevens toereikend geacht om uitsluitend de eerste actuele beste bied- en laatprijzen die beschikbaar zijn en de diepte van de markt tegen die prijzen op te nemen.

Gegevensformaat en beschikbaarheid

Richtsnoer 18: De verstraagde gegevens dienen te worden verstrekt in een formaat dat is afgestemd op de behoeften van de gebruikers en moeten gedurende een voldoende lange periode beschikbaar zijn.

Op grond van artikel 14 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/571 moeten verstraagde post-trade gegevens worden verstrekt in een machineleesbaar formaat en beschikbaar zijn in algemeen gebruikte programma's. Gebruikers moeten de gegevensextractie kunnen automatiseren. De gegevens moeten beschikbaar zijn voor alle verhandelde instrumenten bij

elkaar (of een klasse instrumenten), maar niet alleen op basis van slechts één instrument. Om te waarborgen dat gegevens in overeenstemming met de doelstellingen van MiFID II/MiFIR eenvoudig kunnen worden geconsolideerd, is het noodzakelijk dat alle aanbieders van marktgegevens de gegevens in een machineleesbaar formaat verstrekken. De gegevens moeten in elk geval tot middernacht op de volgende werkdag beschikbaar zijn om de gegevensextractie door een gebruiker in werking te stellen.

De vertraagde pre-trade gegevens moeten in een machineleesbaar formaat beschikbaar worden gesteld. Gezien het feit dat gegevens niet worden verstrekt met het oog op consolidatie, moeten deze beschikbaar zijn tot de volgende recentere koers beschikbaar is (d.w.z. een momentopname zonder historische gegevens) of, als er geen sprake is van een dergelijke update, tot middernacht op de volgende werkdag.

Herverdeling van gegevens en diensten met toegevoegde waarde

Richtsnoer 19: Zonder afbreuk te doen aan de wettelijke bepalingen volgens welke het aanbieders van marktgegevens verboden is om een vergoeding in rekening te brengen voor het gebruik van vertraagde gegevens, is er een beperkt aantal gevallen waarin aanbieders van marktgegevens zulks wel mogen doen. Een voorbeeld is wanneer een gebruiker van vertraagde gegevens de vertraagde gegevens tegen een vergoeding opnieuw verdeelt (met inbegrip van een algemene vergoeding voor de toegang tot zijn diensten). In dat geval kan er een vergoeding voor de gebruiker in rekening worden gebracht. Ook als een gebruiker van vertraagde gegevens met behulp van die gegevens diensten met toegevoegde waarde creëert die vervolgens tegen een vergoeding worden verkocht aan derden, mogen handelsplatformen, APA's en CTP's kosten in rekening brengen.

In dit kader moet de herverdeling van gegevens worden opgevat als een bedrijfsmodel van het in ongewijzigde vorm verkopen van de vertraagde gegevens aan derden, ofwel door dit rechtstreeks te doen en kosten in rekening te brengen voor de toegang tot de gegevens ofwel via een algemene toegangsvergoeding. Indien een gebruiker van vertraagde gegevens deze gegevens op zijn website publiceert, maar geen kosten in rekening brengt voor de toegang hiertoe, moet dit voor de toepassing van dit richtsnoer niet worden beschouwd als herverdeling van gegevens, ook niet indien de gegevensgebruiker indirecte inkomsten genereert (bijvoorbeeld via advertenties). De aanbieder van gegevens kan uitsluitend kosten in rekening brengen in verband met de herverdeling van gegevens, indien de gegevensgebruiker direct economisch voordeel genereert door het verkopen van die gegevens.

Onder een dienst met toegevoegde waarde dient te worden verstaan het creëren van een product dat wordt gemaakt op basis van ruwe vertraagde gegevens, bijvoorbeeld door het samenvoegen van gegevensreeksen uit verschillende bronnen of het creëren van historische reeksen, of door deze te combineren met andere informatie, en dit als product aan te bieden aan derden. Uitsluitend diensten met toegevoegde waarde die als een product tegen vergoeding aan derden worden verkocht, dienen te worden beschouwd als dienst met toegevoegde waarde waarvoor een vergoeding in rekening kan worden gebracht door de gegevensaanbieder.

Zowel in het kader van de herverdeling van gegevens als bij het creëren van diensten met toegevoegde waarde waarbij een onderneming vertraagde gegevens intern verspreidt¹⁰ of vertraagde gegevens voor interne doeleinden gebruikt, zoals onder meer de waardering van haar portefeuille, het kosteloos verstrekken van informatie aan haar cliënten op basis van vertraagde gegevens, pre-trade en post-trade analyses, risicobeheer of onderzoek, mag er in het kader van de toepassing van dit richtsnoer geen vergoeding in rekening worden gebracht.

¹⁰ In dit kader moet interne verspreiding worden geïnterpreteerd als het delen van (verbeterde of ruwe) gegevens binnen dezelfde instelling of groep voor elk ander doel dan het creëren en vervolgens verkopen van gegevensproducten.

Bijlage I – Standaardisatie van terminologie

i. Cliënt

De cliënt is de natuurlijke en/of rechtspersoon die met de aanbieder van marktgegevens de licentieovereenkomst voor marktgegevens ondertekent en aan wie de vergoedingen voor marktgegevens in rekening worden gebracht.

ii. Rekeneenheid

De rekeneenheid is de eenheid die wordt gebruikt om te meten hoe hoog het gebruik van marktgegevens is dat aan de cliënt in rekening moet worden gebracht en dat wordt toegepast voor de vergoedingen. Hierin moet onderscheid worden gemaakt tussen de verschillende gebruikstypen, d.w.z. “display use” en “non-display use”.

iii. Professionele cliënt

Een professionele cliënt is een cliënt die marktgegevens gebruikt om een gereguleerde financiële dienst of gereguleerde financiële activiteit uit te voeren of een dienst aan derden te verlenen, of die wordt beschouwd als een grote onderneming, d.w.z. dat deze voldoet aan twee van de volgende omvangsvereisten op het niveau van de individuele onderneming: i) een balanstotaal van 20 000 000 EUR, ii) een netto-omzet van 40 000 000 EUR, of iii) een eigen vermogen van 2 000 000 EUR.

iv. Niet-professionele cliënt

Een niet-professionele cliënt is een cliënt die niet aan de definitie van een professionele cliënt voldoet.

v. Displaygegevens

Displaygegevens zijn de marktgegevens die zijn verstrekt of gebruikt met behulp van een monitor of scherm in een door de mens leesbaar formaat.

vi. Non-displaygegevens

Non-displaygegevens zijn alle marktgegevens die niet voldoen aan de definitie van displaygegevens.

vii. Marktgegevens

Onder marktgegevens worden verstaan de gegevens die handelsplatformen, SI's, APA's en CTP's openbaar moeten maken voor de regeling voor pre-trade en post-trade transparantie. Derhalve omvatten marktgegevens de details die uiteengezet zijn in bijlage I van RTS 1 en bijlage I en bijlage II van RTS 2.

viii. Realtime-gegevens

Realtime-gegevens zijn marktgegevens die binnen minder dan 15 minuten na publicatie worden geleverd.

ix. Vertraagde gegevens

Vertraagde gegevens zijn marktgegevens die 15 minuten na publicatie beschikbaar zijn gesteld.

Bijlage II – Model voor het publiceren van informatie aangaande redelijke commerciële voorwaarden

Onder de tabel vindt u de instructies voor het invullen van het model.

Rechtsgrondslag	Inhoud															
<p>Artikel 89, lid 2, onder a), van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 en artikel 11, lid 2, onder a), van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/567</p>	<p style="text-align: center;">Prijslijst: jaar XXXX</p> <p><i>[Een samenvatting op hoofdlijnen van de aangeboden vergoedingen en een hyperlink naar de volledige prijslijst invoegen. In de prijslijst moeten de volgende items die worden vermeld in de relevante tekst op niveau 2 worden opgenomen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>(i) vergoedingen per displaygebruiker;</i> <i>(ii) vergoedingen voor “non-display use”;</i> <i>(iii) kortingsbeleid;</i> <i>(iv) met licentievoorwaarden samenhangende vergoedingen;</i> <i>(v) vergoedingen voor pre-trade en post-trade marktgegevens;</i> <i>(vi) vergoedingen voor andere subgroepen van informatie, met inbegrip van die welke vereist zijn volgens de technische reguleringsnormen die zijn vastgesteld krachtens artikel 12, lid 2, van Verordening (EU) nr. 600/2014;</i> <i>(vii) andere contractvoorwaarden.</i> <p><i>Eventuele wijzigingen in de prijslijst moeten duidelijk worden aangegeven en toegelicht.]</i></p>															
<p>Artikel 89, lid 2, onder b), van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 en artikel 11, lid 2, onder b), van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/567</p>	<p>Voorafgaande mededeling van toekomstige prijswijzigingen waarbij een termijn van ten minste 90 dagen in acht wordt genomen, treedt in werking op DD/MM/JJJJ</p> <p><i>[De hyperlink naar de toekomstige prijslijst met de datum van inwerkingtreding invoegen]</i></p>															
<p>Artikel 89, lid 2, onder c), punt i) t/m iii), van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 en artikel 11, lid 2, onder c), punt i) t/m iii), van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/567</p>	<p style="text-align: center;">Informatie over de inhoud van de marktgegevens Relevante periode: 1/1/jj - 31/12/jj</p> <table border="1" data-bbox="528 1473 1422 2024"> <thead> <tr> <th data-bbox="528 1473 778 1592"><u>Activaklasse</u></th> <th data-bbox="778 1473 986 1592">1) Het aantal relevante instrumenten</th> <th data-bbox="986 1473 1177 1592">2) De totale omzet van de relevante instrumenten</th> <th data-bbox="1177 1473 1422 1592">3) De ratio tussen pre-trade en post-trade marktgegevens</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="528 1592 778 1921">Eigenvermogensinstrumenten (aandelen, beursverhandelde fondsen, representatieve certificaten, certificaten, andere financiële instrumenten die op eigen vermogen lijken)</td> <td data-bbox="778 1592 986 1921"></td> <td data-bbox="986 1592 1177 1921"></td> <td data-bbox="1177 1592 1422 1921"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="528 1921 778 2024">Obligaties</td> <td data-bbox="778 1921 986 2024"></td> <td data-bbox="986 1921 1177 2024"></td> <td data-bbox="1177 1921 1422 2024"></td> </tr> </tbody> </table>				<u>Activaklasse</u>	1) Het aantal relevante instrumenten	2) De totale omzet van de relevante instrumenten	3) De ratio tussen pre-trade en post-trade marktgegevens	Eigenvermogensinstrumenten (aandelen, beursverhandelde fondsen, representatieve certificaten, certificaten, andere financiële instrumenten die op eigen vermogen lijken)				Obligaties			
<u>Activaklasse</u>	1) Het aantal relevante instrumenten	2) De totale omzet van de relevante instrumenten	3) De ratio tussen pre-trade en post-trade marktgegevens													
Eigenvermogensinstrumenten (aandelen, beursverhandelde fondsen, representatieve certificaten, certificaten, andere financiële instrumenten die op eigen vermogen lijken)																
Obligaties																

	ETC's ETN's			
	Gestructureerde financiële producten			
	Gesecuritiseerde derivaten			
	Rentederivaten			
	Kredietderivaten			
	Aandelenderivaten			
	Valutaderivaten			
	Emissierechtenderivaten			
	C10-derivaten			
	Grondstoffenderivaten			
	Contracts for differences (CFD's)			
	Emissierechten			
<i>Artikel 89, lid 2, onder c), punt iv), van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 en artikel 11, lid 2, onder c), punt iv), van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/567</i>	Informatie over alle gegevens die naast de marktgegevens worden verstrekt		<i>[Lijst]</i>	
<i>Artikel 89, lid 2, onder c, punt v), van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 en artikel 11, lid 2, onder c, punt v), van Gedelegeerde</i>	De datum waarop de licentievergoeding voor de verstrekte marktgegevens het laatst is aangepast		<i>[DD/MM/JJJJ]</i>	

Verordening (EU) 2017/567		
Artikel 89, lid 2, onder d), van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 en artikel 11, lid 2, onder d), van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/567	Totale inkomsten uit marktgegevens (EUR)	<i>[Per exploitant-MIC]</i>
	Inkomsten uit marktgegevens als aandeel van de totale inkomsten (%)	<i>[Per exploitant-MIC]</i>
Artikel 89, lid 2, onder e), van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 en artikel 11, lid 2, onder e), van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/567	Informatie over de kostenberekingsmethode: jaar JJJJ	
	Informatie over de wijze waarop de prijs is vastgesteld, met vermelding van de gehanteerde kostenberekingsmethoden, en informatie over de specifieke beginselen op grond waarvan directe en variabele gemeenschappelijke kosten worden toegerekend aan en vaste gemeenschappelijke kosten worden verdeeld	<p><i>Gelieve een samenvatting te verstrekken van de wijze waarop de prijs is vastgesteld, met inbegrip van:</i></p> <p><i>1) Een volledige lijst van de soorten kosten die zijn opgenomen bij het vaststellen van de prijs, met inbegrip van directe en gemeenschappelijke kosten en voorbeelden van elke kostensoort</i></p> <p><i>2) Toewijzingsprincipes en verdeelsleutels (%) voor gemeenschappelijke kosten</i></p> <p><i>3) Een toelichting bij eventuele marges die zijn gebruikt bij het vaststellen van de prijs en hoe is gewaarborgd dat een dergelijke marge redelijk is</i></p> <p><i>Waar nodig een hyperlink invoegen met gedetailleerdere informatie over de kostenberekingsmethode.</i></p>

Instructies voor het invullen van het model:

1) Rapportageperiode

Informatie moet over een volledige periode van twaalf maanden worden gerapporteerd, met uitzondering van de eerste rapportageperiode die korter of langer kan zijn.

2) Aantal instrumenten

Het gemiddelde aantal rapportage- of verhandelbare instrumenten voor de relevante periode moet worden verstrekt. Voor derivaten moet het gemiddelde aantal contracten in aanmerking worden genomen.

3) De totale omzet van de bestreken instrumenten

Voor de berekening moet het gemiddelde van de dagelijkse totale omzet in aanmerking worden genomen en worden verstrekt. De volumemaatstaf moet tabel 4 van bijlage II bij RTS 2 voor obligaties bevestigen.

4) De ratio tussen pre-trade en post-trade marktgegevens

Aanbieders van marktgegevens moeten de ratio van orders per transacties berekenen en publiceren. Orders omvatten alle ingevoerde berichten die zijn gepubliceerd in overeenstemming met de artikelen 3, 4, 8, 9, 14 en 18 MiFIR, zoals indienings-, wijzigings- en annuleringsberichten, die naar het handelssysteem van een handelsplatform worden verzonden en die op een order of een notering betrekking hebben. Hieronder vallen echter geen annuleringsberichten die zijn verzonden na: i) uncrossing transacties in het kader van een veiling, ii) verlies van connectiviteit met het platform, en (iii) het gebruik van een "kill switch"-functie. Transacties zijn orders die geheel of gedeeltelijk zijn uitgevoerd met inachtneming van de vereisten uit de artikelen 6, 7, 10, 11, 20 en 21 MiFIR. Het aantal niet-uitgevoerde orders moet worden berekend met inachtneming van alle fasen van de handelssessie, ook de veilingen. Beleggingsondernemingen met systematische interne afhandeling en APA's hoeven de ratio tussen pre-trade en post-trade marktgegevens niet openbaar te maken. Beleggingsondernemingen met systematische interne afhandeling hoeven geen informatie te verstrekken over vergoedingen voor pre-trade en post-trade marktgegevens en APA's hoeven hun vergoedingen voor pre-trade marktgegevens niet te verstrekken.

Bijlage III – Concordantietabel

Vanaf 1 januari 2022 moeten bepaalde bepalingen uit MiFID II worden gelezen als een verwijzing naar nieuwe MiFIR-bepalingen zoals gespecificeerd in Verordening (EU) 2019/2175, en zoals verder aangevuld door relevante rechtshandelingen op niveau 2. Zie de concordantietabel hieronder:

Concordantietabel	
MiFID II	MiFIR (nieuw)
Artikel 4, lid 1, punt 52	Artikel 2, lid 1, punt 34
Artikel 4, lid 1, punt 53	Artikel 2, lid 1, punt 35
Artikel 64, lid 1	Artikel 27 octies, lid 1
Artikel 64, lid 2	Artikel 27 octies, lid 2
Artikel 65, lid 1	Artikel 27 nonies, lid 1
Artikel 65, lid 2	Artikel 27 nonies, lid 2